Lietas Nr. C29438815
Lietas arhīva Nr. C-4388-15/22

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 8.maijā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Rubina
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 3.martā /pers. B/ cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt uzturlīdzekļus meitas /pers. D/ uzturam 108 EUR līdz bērna pilngadības sasniegšanai.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177. un 179.pantu,

Saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{2\,1}$ pantu, atbildētājam 2015.gada 5.martā uz viņa deklarētās dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam.

2015.gada 19.martā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atzīst prasību daļēji, t.i., par uzturlīdzekļu summu mēnesī 50 EUR apmērā. Papildus norādīts, ka iespēju robežās dod prasītājai līdzekļus meitas uzturam. Saņem minimālo darba algu un audzina trīs nepilngadīgus bērnus, divi atbildētājam ir kopēji ar tagadējo sievu, viens ir sievas bērns no viņas iepriekšējās laulības, tādēļ šobrīd nav iespējas maksāt vairāk.

Atbilstoši Civilprocesa likuma $30.^{3}$ nodaļā noteiktajai kārtībai civillieta tiek izskatīta rakstveida procesā, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, 2015. gada 23.aprīlī nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanas vietu un laiku un sprieduma saņemšanas iespējām.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasībā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un ir apmierināma.

2003.gada 29.janvārī dzimušās /pers. D/ vecāki ir /pers. C/ un /pers. B/, kas redzams no /pers. D/ dzimšanas apliecības LV AB 0490679.

Civillikuma 177.panta pirmā daļa nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešās daļas noteikumiem, vecāku pienākums ir rūpēties pa bērnu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa, veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu. Civillikuma 178.panta otrā daļa noteic, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Civillikuma 179.panta otrā daļa nosaka, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ka bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka pušu bērns dzīvo kopā ar prasītāju un viņa īsteno bērna aprūpi un uzraudzību.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Saskaņā ar Civillikuma 179.panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektās daļas nosacījumiem minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ar 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 veikti grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", nosakot, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

Tādējādi prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam no 7 gadu vecumam ir 108 EUR mēnesī.

Ņemot vērā to, ka prasītāja bērna uzturēšanai lūdz piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā apmērā, un to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi tiesai nav jāizvērtē atbildētāja mantiskais stāvoklis un bērna vajadzības.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi atbilstoši valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēram un jānosaka procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

Uzturlīdzekļi, tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā Nr. SKC-556), piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā – tātad no 2015.gada 3.marta, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Ja mantiskais stāvoklis izmainās, pusēm ir tiesības celt prasību par noteikto uzturlīdzekļu apmēra grozīšanu.

Atbildēja iebildumus, ka tā kā viņam jāuztur trīs citi bērni viņam nav iespējas maksāt uzturlīdzekļus lūgtajā apmērā, tiesa atzīst par nepamatotiem jo to maksāšanas pienākumu minimālajā apmērā, t.i., 108 EUR apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi un tas ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR. Tiesa atzīst, ka pie apstākļiem, kad prasība tiek apmierināta, minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājai.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un ir 194,40 EUR, kas piedzenams no atbildētāja valsts labā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 983 „Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība" un aprēķinu viena sūtījuma cena ir 1,55 EUR. Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi konkrētajā lietā ir 9,30 EUR, jo lietā ir veikti seši sūtījumi. Tā kā prasītāja ceļot prasību, samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR apmērā, tad neapmaksātie izdevumi ir 4,60 EUR (9,30 EUR - 4,70 EUR), kas no atbildētāja piedzenami valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193., 204[1]., 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam sākot no 2015.gada 3.marta ik mēnesi 108 EUR (viens simts astoņi *euro*) apmērā, bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (četri *euro* un 70 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts nodevu 194,40 EUR (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 40 centi) apmērā par labu valstij, kas iemaksājama pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods: TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva civillietā Nr. C29438815.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,60 EUR (četri *euro* un 60 centi) apmērā, kas iemaksājami pēc sekojošiem rekvizītiem: Saņēmēja iestāde: Tiesu administrācija; reģistrācijas Nr. 90001672316; konta Nr. LV51TREL2190458019000; BIC kods TRELLV22; iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C29438815.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu samaksu valsts un prasītājas labā - 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu samaksu, valsts labā /pers. C/ maksājumu dokumenti par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, Rīgā, Lomonosova ielā 10, 2.stāvā, 244.kabinetā vai nosūtāmi pa pastu.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese /personiskais paraksts/ I.Rubina